

Byla C-42/22

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį

Pateikimo data:

2022 m. sausio 19 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Supremo Tribunal Administrativo (Aukščiausiasis administracinis teismas, Portugalija)

Sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2021 m. gruodžio 16 d.

Apeliantė:

Global – Companhia de Seguros, S.A. (dabar *Seguradoras Unidas, S.A.*)

Kita proceso šalis:

Autoridade Tributária e Aduaneira (Mokesčių ir muitų tarnyba)

Pagrindinės bylos dalykas

Companhia de Seguros, S.A. (dabar *Seguradoras Unidas, S.A.*), pateikė apeliacinį skundą *Supremo Tribunal Administrativo* (Aukščiausiasis administracinis teismas) dėl 2017 m. gruodžio 30 d. *Tribunal Tributário de Lisboa* (Lisabonos mokesčių teismas) sprendimo, kuriuo administracinis skundas, pateiktas dėl mokesčių ir muitų administratoriaus sprendimo, susijusio su tam tikrais pranešimais sumokėti PVM ir su juo susijusius delspinigius (bendra suma – 18 715,86 EUR), buvo pripažintas nepagrištus.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą objektas ir teisinis pagrindas

Šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl Direktyvos 77/388/EEB 13 straipsnio B dalies a ir c punktų bei ją pakeitusios Direktyvos 2006/112/EB 135 straipsnio 1 dalies a punkto ir 136 straipsnio a punkto išaiškinimo, siekiant nustatyti, ar savyka „draudimo ir perdraudimo sandoriai“ kaip pagrindinė

draudimo bendrovės veikla, apima ir susijusią arba papildomą veiklą, be kita ko, apgadintų transporto priemonių dalių pirkimą ir pardavimą, ir ar šia apimtimi ši veikla taip pat neapmokestinama pridėtinės vertės mokesčiu (toliau – PVM). Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat klausia, ar šis neapmokestinimas gali būti kildinamas iš to, kad draudimo bendrovė yra neapmokestinamas subjektas, kai dėl šių prekių neatsiranda teisės į PVM atskaitą. Galiausiai, jis norėtų sužinoti, ar tai, kad apgadintų transporto priemonių dalių pardavimas nėra neapmokestinamas PVM, prieštarauja mokesčių neutralumo principui.

Prejudiciniai klausimai

Teismas pagal SESV 267 straipsnį pateikė Europos Sajungos Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„A. Ar Šeštosios PVM direktyvos 13 straipsnio B dalies a punktas ir dabar galiojantis PVM direktyvos 135 straipsnio 1 dalies a punktas turi būti aiškinami taip, kad savyoka „draudimo ir perdraudimo sandoriai“ neapmokestinimo PVM tikslais apima ir susijusią arba papildomą veiklą, pavyzdžiu, apgadintų transporto priemonių dalių pirkimą ir pardavimą?

B. Ar Šeštosios PVM direktyvos 13 straipsnio B dalies c punktas ir vėliau įsigaliojęs PVM direktyvos 136 straipsnio a punktas turi būti aiškinami taip, kad apgadintų transporto priemonių dalių pirkimas ir pardavimas laikomas išimtinai susijusi su neapmokestinamu subjektu, visuomet kai dėl šių prekių neatsiranda teisė į PVM atskaitą?

C. Ar PVM neutralumo principui prieštarauja tai, kad draudimo bendrovės vykdomas apgadintų transporto priemonių dalių pardavimas nėra neapmokestinamas PVM, jei nebuvo kilusi teisė į PVM atskaitą?

Nurodytos Europos Sajungos teisės nuostatos

1977 m. gegužės 17 d. Šeštoji Tarybos direktyvos 77/388/EEB dėl valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų derinimo – Bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema: vienodas vertinimo pagrindas (Šeštoji PVM direktyva) 13 straipsnio B dalies a ir c punktai.

2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (toliau – PVM direktyva) 135 straipsnio 1 dalies a punktas ir 136 straipsnio a punktas (atitinka pirmiau minėtos Šeštosios PVM direktyvos 13 straipsnio B dalies a ir c punktus).

Nurodytos nacionalinės teisės nuostatos

*Código do Imposto sobre o Valor Acrescentado (IVA) (Pridėtinės vertės mokesčio (PVM) kodeksas; toliau – PVM kodeksas), patvirtintas 1984 m. gruodžio 26 d. įstatyminiu dekretu Nr. 394 B/84 ir išdėstyta nauja redakcija 2008 m. birželio 20 d. įstatyminiu dekretu Nr. 102/2008 (2008 m. birželio 20 d. *Diário da República* Nr. 118/2008, I serija) (su pakeitimais) 9 straipsnio 29 dalis (dabar – 28 dalis) ir 33 dalis.*

*Decreto-Lei n. 94-B/98, de 17 de abril, que regula as condições de acesso e de exercício da atividade seguradora e resseguradora no território da Comunidade Europeia, incluindo a exercida no âmbito institucional das zonas francas (2000 m. balandžio 17 d. įstatyminis dekretas Nr. 94-B/98, reglamentuojantis draudimo ir perdraudimo veiklos Europos bendrijos teritorijoje, išskaitant laisvąsias zonas, vykdymo ir prieigos prie jos sąlygas (1998 m. balandžio 17 d. *Diário da República* Nr. 90/1998, 2-asis priedas, I-A serija) 8 straipsnio 1 dalis.*

Faktinių aplinkybių ir pagrindinės bylos santrauka

- 1 Šis skundas buvo pateiktas dėl sprendimo, kuriuo *Global – Companhia de Seguros, S.A.* (dabar *Seguradoras Unidas, S.A.*) pateiktas administracinis skundas dėl pranešimų sumokėti PVM Nr. 09172471 už laikotarpį 07/03T, 09172473 už laikotarpį 07/06T, 09172475 už laikotarpį 07/09T ir 09172477 už laikotarpį 07/12T ir atitinkamų pranešimų sumokėti delspinigius Nr. 09172472 už laikotarpį 07/03T, 09172474 už laikotarpį 07/06T, 09172476, už laikotarpį 07/09T ir 09172478 už laikotarpį 07/12T pripažintas nepagrįstu.
 - 2 Apeliantė yra draudimo bendrovė, kuri, vykdymada savo veiklą, išigyja transporto priemonių dalis, atsiradusias dėl eismo įvykių, kuriuose nukentėjo jos apdraustieji, ir vėliau jas parduoda.
 - 3 Po *Divisão de Inspeção a Seguradoras e Sociedades Financeiras* (Draudimo bendrovių ir finansų įstaigų tikrinimo departamentas) (šis departamentas buvo *Direção de Serviços de Inspeção Tributária* (Mokesčių inspekcijos tarnyba), dabar vadinamas *Direção Geral dos Impostos* (Bendroji mokesčių tarnyba), dalis) patikrinimo buvo pataisyta pridėtinės vertės mokesčio (PVM) už 2007 m. suma; nustatyta 17 213,70 EUR suma ir apskaičiuoti delspinigiai.
 - 4 Šie pataisymai atsirado dėl mokesčių administratoriaus atlanko vertinimo, susijusio su apgadintų transporto priemonių dalijų pardavimu; jis patikrinimo ataskaitoje atspindimas taip:
- „Apmokestinamasis asmuo nesumokėjo PVM už prekių (apgadintų transporto priemonių dalys) perleidimą.

Apgadintų transporto priemonių dalį pardavimas yra sandoris, kuris pagal [PVM kodekso] 3 straipsnį apmokestinamas PVM kaip kilnojamojo turto perleidimas už atlygi, taikant 21 % tarifą, kaip apibrėžta jo 18 straipsnio c punkte.“

- 5 Mokesčių administratorius apskaičiavo 1 dalyje nurodytą PVM ir delspinigius, iš viso 18 715,86 EUR.
- 6 2009 m. lapkričio 23 d. apeliantė sumokėjo ginčijamus mokesčius.

Esminiai pagrindinės bylos šalių argumentai

Apeliantės teigimu, priešingai, nei matyti iš ginčijamo sprendimo, apgadintų transporto priemonių dalį pardavimas turi būti laikomas neapmokestinamu PVM.

Pagal PVM kodekso 9 straipsnio 29 dalį (dabar PVM kodekso 9 straipsnio 28 dalis) PVM neapmokestinami „draudimo ir perdraudimo sandoriai ir susijusios paslaugos, kurias teikia draudimo brokeriai ir agentai“ – ši nuostata kilo iš Šeštosios PVM direktyvos 13 straipsnio B dalies a punkto („Kiti atleidimo nuo mokesčio atvejai“), kurį pakeitė dabar galiojantis PVM direktyvos 135 straipsnio 1 dalies a punktas.

Šio neapmokestinimo priežastys visų pirma buvo techninio pobūdžio ir susijusios su konceptualiais sunkumais įtraukiant draudimo veiklą į mokesčio logiką, kai ji vykdoma taikant mokesčių kredito metodą, nes tik nedidelė klientų sumokėtų įmokų dalis yra skirta administravimo išlaidoms padengti, ir su tuo, kad draudimo bendrovės vykdo tam tikrą finansinę veiklą, kuri konkuruoja su kitomis bankų ir finansinėmis operacijomis, kurios pagal šią direktyvą taip pat neapmokestinamos.

Sajungos teisės nuostatoje, kuria grindžiamas PVM kodekse numatytas neapmokestinimas, įtvirtintas draudimo ir perdraudimo sandorių neapmokestinimas, nenumatant jokių išimčių ar taikymo srities apribojimų.

Nuoroda į draudimo brokerių ir agentų teikiamas susijusias paslaugas pateikiama siekiant paaiškinti neapmokestinimo taikymo sritį ir jokiu būdu nereiškia, kad jis netaikomas kitoms susijusioms paslaugoms.

Pagal 1998 m. balandžio 17 d. įstatyminio dekreto Nr. 94 B/98 8 straipsnio 1 dalį draudimo bendrovės „yra finansų įstaigos, kurių vienintelis tikslas – vykdyti tiesioginio draudimo ir perdraudimo veiklą ir kurios taip pat gali vykdyti veiklą, susijusią su draudimu ir perdraudimu arba ją papildančią, visų pirma susijusią su veiksmais ir sutartimis dėl apgadintų transporto priemonių dalį <...>“; iš šios nuostatos formuliuotės aiškiai matyti, kad pagal įstatymą su apgadintų transporto priemonių dalimis susijusi veikla, kuri yra įtraukta į šio sektoriaus bendrovų veiklos objektą, laikoma susijusia su pagrindine draudimo veikla.

Šių sandorių negalima atskirti nuo įprastinės veiklos, susijusios su derybomis dėl kompensacijos išmokėjimo ir jos išmokėjimu eismo įvykio atveju, nes jos suma

skirsis atsižvelgiant į tai, ar draudimo bendrovė mainais gaus apgadintą transporto priemonę (arba jos dalis), ir daugeliu atvejų dėl šio sandorio draudimo bendrovė negauna kapitalo priaugio. Atsižvelgdama į ši papildymo pobūdį, kuris taip pat atsispindi ši sektorių reglamentuojančiuose teisės aktuose, apeliantė nesupranta, kaip apgadintų transporto priemonių dalių pardavimas gali būti neįtrauktas į draudimo sandorių PVM kodekso 9 straipsnio 29 dalyje numatyto neapmokestinimo taikymo tikslais apimtį.

Be to, apeliantė teigia, kad, atsižvelgiant į PVM kodekso 9 straipsnio 29 dalies nuostatas, nebūtų logiška, jei teisės aktų leidėjas nuspręstų manyti, jog sandoriai, tradiciškai susiję su draudimo veikla, nepatenka į neapmokestinimo taikymo sritį, ir į ją įtrauktų trečiųjų asmenų vykdomus atstovavimo ir tarpininkavimo sandorius, kurie yra veikla, visiškai atskirta nuo draudimo įmokų surinkimo ir kompensacijų išmokėjimo, ir kurių neapmokestinimas negalėtų būti grindžiamas nė viena iš pirmiau minėtų techninių priežasčių. Iš tiesų, siekdamas neapmokestinti visą draudimo veiklą placiaja prasme, teisės aktų leidėjas tik dėl pastarųjų sandorių išreiškė būtinybę aiškiai numatyti neapmokestinimą, nes jei teisės aktų leidėjas nebūtų nieko numatęs šiuo klausimu, tokie sandoriai bet kuriuo atveju būtų apmokestinami. Šiuo pagrindu taip pat reikėtų taikyti PVM kodekso 9 straipsnio 29 dalyje numatyta neapmokestinimą.

Šios išvados nepaneigia tam tikroje naujausioje administracinių ir mokesčių teismų praktikoje suformuota pozicija – priešingai nei iki šiol daugiau ar mažiau konsoliduotoje teismų praktikoje [nuoroda į Aukščiausiojo administraciniuo teismo praktiką] – pagal kurią susijusi veikla, pavyzdžiu, apgadintų transporto priemonių dalių įsigijimas ir pardavimas, nepatenka į draudimo sandorių sąvoką.

Apeliantės nuomone, negalima sutikti su aiškinimu, pagal kurį PVM kodekso 9 straipsnio [29] dalyje, siekiant apibrėžti sąvoką „draudimo ir perdraudimo sandorių“ nurodomas Įstatyminio dekreto Nr. 94 B/98 8 straipsnis, nes ši sąvoka yra savarankiška Sajungos teisės sąvoka, kuri turi būti aiškinama atsižvelgiant į Bendrijos nuostatą, iš kurios ji kyla.

Be to, tariamas neapmokestinimo taikymo išplėtimas draudimo brokerių ir agentų teikiamoms susijusioms paslaugoms nereiškia, kad neapmokestinimo nuostata netaikoma visoms susijusioms draudimo paslaugoms, nes, pasak apeliantės, žodis „iškaitant“ vartojaamas siekiant patikslinti, ką Bendrijos teisės aktų leidėjas manė esant būtina padaryti. Be to, remdamasi tuo, kas išdėstyta, apeliantė mano, kad nagrinėjamus sandorius reikia pripažinti neapmokestinamaisiais pagal PVMĮ 9 straipsnio 29 dalį, o tai turi lemti ginčijamo sprendimo panaikinimą ir pateikto administraciniu skundo patenkinimą.

Nepritarus šiai pozicijai ir atsižvelgiant į tai, kad iškilo Europos Sajungos teisės aiškinimo klausimas, kuris yra svarbus ginčo sprendimui, šis klausimas turi būti perduotas Europos Sajungos Teisingumo Teismui, kuris pagal Sutarties dėl Europos Sajungos veikimo (SESV) 267 straipsnį turi jurisdikciją priimti prejudicinius sprendimus dėl Sajungos teisės aiškinimo.

Atsižvelgiant į tai, kad Sajungos teisės nuostatas – Šeštosios PVM direktyvos 13 straipsnio B dalies a punktą ir PVM direktyvos 135 straipsnio 1 dalies a punktą – reikia aiškinti ir kad šis klausimas akivaizdžiai kelia abejonių, ypač atsižvelgiant į tai, kad, kaip žinoma, administracinių ir mokesčių teismų doktrina ir praktika šioje srityje skiriasi, nors nagrinėjamų nuostatų formuluotė nebuvo pakeista, tikslingo kreiptis į Teisingumo Teismą.

Net jei būtų pripažinta, kad sandoriai, susiję su apgadintų transporto priemonių dalių pardavimu, nėra neapmokestinami PVM pirmiau nurodytomis sąlygomis, jiems bet kuriuo atveju turėtų būti taikomas PVM kodekso 9 straipsnio 33 dalyje numatytas neapmokestinimas, todėl ginčijami pranešimai sumokėti PVM ir su jais susiję delspinigiai būtų neteisėti.

Ginčiamame sprendime taip pat padaryta vertinimo klaida šiuo klausimu ir jis turi būti panaikintas. Pagal šią nuostatą, kiek tai susiję su šia byla, PVM neapmokestinamas „*prekių, kurios naudojamos tik neapmokestinamai veiklai, tiekimas, jeigu šios prekės nebuvvo teisės į atskaitą objekto, taip pat prekių, kurių išsigijimas ar naudojimas nesuteikia teisės į atskaitą pagal 21 straipsnio 1 dalį, tiekimas*“; tai – nuostata, kurios šaltinis taip pat yra Bendrijos teisės nuostata, t. y. Šeštosios PVM direktyvos 13 straipsnio B dalies c punktas (PVM direktyvos 136 straipsnio a punktas).

Šia nuostata, kuri yra esminė PVM sistemos logikai, siekiama užkirsti kelią kumuliaciniam mokesčio poveikiui, kuris neišvengiamai atsiranda, kai prekės išsigijamos netaikant teisės į atskaitą, arba apmokestinamųjų asmenų prekių išsigijimas neapmokestinamas arba kai kalbama apie PVM kodekso 21 straipsnio 1 dalyje išvardytas prekes. Būtent šios neapmokestinimo taisyklės pirma dalis taikoma tuometinės ieškovės, dabar apeliantės, „apgadintų transporto priemonių dalių“ pardavimui, siekiant šio neutralumo. Kadangi aptariamos prekės yra „gamybos priemonės“, kurios yra svarbios tik draudimo verslui, jos būtinai turi būti laikomos prekėmis, naudojamomis išimtinai neapmokestinamai veiklai, kad būtų tenkinama pirmoji iš šioje nuostatoje nustatyta sąlygų.

Kita vertus, net jei dėl šių transporto priemonių jų savininkams būtų atsiradusi teisė į atskaitą, todėl jas per davus apeliantei būtų reikėję apskaičiuoti mokesčių, šis subjektas, kaip neapmokestinamas apmokestinamasis asmuo, niekada nebūtų galėjęs atskaityti mokesčio, taigi būtų įvykdės antrają šioje nuostatoje numatyta sąlyga, kad būtų galima taikyti joje numatyta neapmokestinimą, t. y. kad su neapmokestinama veikla susijusios prekės nebūtų buvusios teisės į atskaitą objekto.

Taigi apibendrinant darytina išvada, kad net jei būtų laikoma, jog „apgadintų transporto priemonių dalių“ pardavimas nėra neapmokestinamas pagal PVM kodekso 9 straipsnio 29 dalį, tokiams sandoriams bet kuriuo atveju turėtų būti taikomas jo 9 straipsnio 33 dalyje numatytas neapmokestinimas, kaip nusprendė Aukščiausiasis administracinis teismas [nuoroda į Aukščiausiojo

administracino teismo praktiką]. Todėl ginčijami pranešimai yra neteisėti *sub iudice*, nes pažeidžia PVM kodekso 9 straipsnio 33 dalį, ir turi būti panaikinti.

Ši išvada dar labiau įtikina, nes pačiame įstatyme, kuris parentas ir patvirtintas administracine doktrina – [nuoroda į nacionalinę administracinę doktriną] – numatyta pirkėjui taikomas atvirkštinio apmokestinimo PVM mechanizmas, kai draudimo bendrovės parduoda apgadintų transporto priemonių dalis. Apeliantė mano, kad ši teisės nuostata, kurią patvirtina galiojanti administracinė doktrina, rodo teisės aktų leidėjo ketinimą neapmokestinti draudimo bendrovių, o į šį ketinimą reikia atsižvelgti šioje byloje, todėl remiantis tais pačiais pagrindais ginčijamas sprendimas turi būti panaikintas, o pateiktas administracinis skundas turi būti patenkintas.

Prokuratūra Teisingumo Teisme pateikė nuomonę, kurioje nurodė, kad tikslinga pateiki pagal SESV 267 straipsnį prašymą priimti prejudicinį sprendimą, kuriamė išdėstyti klausimai dėl sandorių pobūdžio, dėl kurio kilo ginčas šioje byloje, atsižvelgiant į Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B dalies a ir c punktų nuostatas, perkeltas į nacionalinę teisę PVM kodekso [9 straipsnio] 29 ir 33 dalimis.

Trumpas prašymo priimti prejudicinį sprendimą pagrindimas

Pagrindinis klausimas, kurį reikia išspręsti, yra tas, ar draudimo bendrovių vykdomas „apgadintų transporto priemonių dalių“ pardavimas neapmokestinamas PVM pagal PVM kodekso 9 straipsnio 29 ir 33 dalis.

Pagal 2007 m. galiojusios redakcijos PVM kodekso 9 straipsnio 29 ir 33 dalis „draudimo ir perdraudimo sandoriai ir susijusios paslaugos, kurias teikia draudimo brokeriai ir agentai“ ir „prekių, kurios naudojamos tik neapmokestinamai veiklai, tiekimas, jeigu šios prekės nebuvvo teisės į atskaitą objektas, taip pat prekių, kurių išsigijimas ar naudojimas nesuteikia teisės į atskaitą pagal 21 straipsnio 1 dalį, tiekimas“ buvo neapmokestinami.

Šios nuostatos atsirado perkėlus į nacionalinę teisę Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B dalies a ir c punktus, o jų aiškinimas sukėlė ginčų: 2012 m. lapkričio 7 d. Aukščiausiojo administracinio teismo plenarinės sesijos sprendime įtvirtintoje praktikoje laikomasi kitokios pozicijos nei dauguma laikosi doktrinoje [nuoroda į nacionalinę doktriną].

Aukščiausiojo administracinio teismo mokesčių kolegijos plenarinės sesijos sprendime buvo iš esmės pritaikyta 2012 m. balandžio 19 d. sprendime suformuota teismų praktika, pagal kurią susiklosčius situacijai, panašiai į nagrinėjamą bylą, PVM kodekso 9 straipsnio 29 ir 33 dalys nebuvvo taikomos, t. y. buvo padaryta išvada, kad draudimo bendrovių atliekamas vadinamujų „apgadintų transporto priemonių dalių“ perleidimas yra PVM objektas. [Nuoroda į nacionalinę doktriną]

Tai reiškia, kad kyla aiškus ginčas, kaip teisingai aiškinti PVM kodekso 9 straipsnio 29 ir 33 dalis, taigi ir Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B dalies a ir c punktus, kurie šiomis nuostatomis buvo perkelti į nacionalinę teisę.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir nepažeidžiant Aukščiausiojo administracinių teismo praktikos, manytina, kad, kaip siūlo apeliantė, tiksliga kreiptis į Europos Sajungos Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą pagal SESV 267 straipsnį, siekiant užtikrinti vienodą Europos Sajungos teisės taikymą Sajungoje.

Šioje byloje neabejotinai susiduriame su aiškiu ginču dėl Europos Sajungos teisės aiškinimo ir taikymo, kaip nurodyta pirmiau, o tai neleidžia taikyti vadinamosios *acte clair* teorijos. Aukščiausiasis administracinis teismas, kaip teismas, kurio sprendimas neskundžiamas, turi pateikti tokį prašymą pagal SESV 267 straipsnį, kad būtų išvengta nacionalinės teismų praktikos, kuri gali neatitinkti Šeštosios direktyvos esmės.

Tai Teisingumo Teismas konstatavo, visų pirma, neseniai priimtame [2018 m. spalio 4 d. Sprendime C-416/17], kuriame savo ruožtu daroma nuoroda į [2017 m. kovo 15 d. Sprendimą C-3/16 (EU:C:2017:209)], iš kurio cituojame šiuos 32-34 punktuose išdėstytaus samprotavimus:

„32. SESV 267 straipsnio trečioje pastraipoje numatyta pareiga kreiptis į Teisingumo Teismą su prejudiciniu klausimu taikoma bendradarbiaujant nacionaliniams teismams, kurie įpareigoti taikyti Sajungos teisę, ir Teisingumo Teismui, kad visose valstybėse narėse būtų užtikrintas tinkamas Sajungos teisės taikymas ir vienodas aiškinimas (šiuo klausimu žr. 2015 m. rugpjūčio 9 d. Sprendimo *X ir van Dijk*, C-72/14 ir C-197/14, EU:C:2015:564, 54 punktą).

33. Be to, šios SESV 267 straipsnio trečioje pastraipoje numatytos kreipimosi pareigos tikslas, be kita ko, yra neleisti kurioje nors valstybėje narėje susiformuoti Sajungos teisės normų neatinkančiai nacionalinei teismo praktikai (šiuo klausimu žr. 2005 m. rugpjūčio 15 d. Sprendimo *Intermodal Transports*, C-495/03, EU:C:2005:552, 29 punktą).

34. Teisingumo Teismas ne kartą yra pabrėžęs, kad galutinės instancijos teismas pagal apibrėžtį yra paskutinė instancija, kurioje privatūs asmenys gali remties Sajungos teisėje jiems pripažystamomis teisėmis. Galutinės instancijos teismai privalo nacionaliniu lygmeniu užtikrinti vienodą teisės normų aiškinimą (šiuo klausimu žr. 2003 m. rugpjūčio 30 d. Sprendimo *Köbler*, C-224/01, EU:C:2003:513, 34 punktą ir 2006 m. birželio 13 d. Sprendimo *Traghetti del Mediterraneo*, C-173/03, EU:C:2006:391, 31 punktą).“